

Sygn. akt VIII U 321/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy S. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

z dnia 13 stycznia 2016 r. **nr** (...) - (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej poczynając od 1 grudnia 2015 r.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 321/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. odmówił ubezpieczonemu S. S. prawa do nowej emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy emerytalnej. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, iż decyzją z dnia 7 stycznia 2015r. ubezpieczonemu przyznano już prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50e, brak zatem podstaw do przyznania drugiej emerytury górniczej.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury górniczej w oparciu o inną podstawę prawną. Wskazał, iż domaga się ponownego przeliczenia emerytury oraz zaliczenia jako okresu składkowego pracy w latach 1999-2004, wykonywanej w wymiarze 1/2 etatu, a to w związku z faktem ukończenia przez niego 50 lat życia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. ZUS wskazał, iż powodem odmowy prawa do kolejnej emerytury górniczej jest fakt, iż decyzją z dnia 7 stycznia 2015r. ustalono już ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej, na podstawie art. 50e ustawy emerytalnej od dnia 1

grudnia 2014r. W ocenie ZUS, jako że odwołujący nabył już uprawnienia do górniczej emerytury, brak jest podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji, ponieważ zgodnie ze stanowiskiem organu rentowego prawo do emerytury górniczej jako takiej można uzyskać tylko jeden raz, a zatem osoby, które po raz pierwszy wystąpią do ZUS z wnioskiem o emeryturę górniczą, mogą uzyskać uprawnienie do tej emerytury albo na podstawie art. 50e ustawy emerytalnej albo na podstawie art. 50a tej ustawy, jeśli spełnią warunki wskazane w tych przepisach. Natomiast nie ma możliwości ponownego ustalenia prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a albo 50e ustawy emerytalnej.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony urodził się (...)

Decyzją (...) Oddział w N. z dnia 7 stycznia 2015r. ubezpieczonemu przyznano od dnia 1 grudnia 2014r. prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek, z tytułu posiadania 25-letniego okresu pracy górniczej wykonywane pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy opierając się o świadectwo pracy z dnia 23 grudnia 2014r. wydane przez Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) Sp. z o.o. w J., nie zaliczył wówczas skarżącemu okresu pracy od 1 lipca 1999r. do 30 września 2004r. w wymiarze 1/2 etatu na stanowisku górnika pod ziemią do okresu stażu wymaganego do przyznania emerytury bez względu na wiek z art. 50e ust. 1 ustawy emerytalnej, bowiem przepis ten wymaga okresu pracy wykonywanej w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ wskazał również, iż ze względu na fakt wykonywania pracy na terenie Republiki Czeskiej w okresie od 2 kwietnia 1996r. do 30 czerwca 2004r. (łącznie: 3.012 dni, tj. 8 lat i 5 miesięcy), co zostało potwierdzone przez czeską instytucję ubezpieczeniową, okres ten w całości zaliczono do stażu z tytułu pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy za granicą, a nie w Polsce. W latach 1999-2004 skarżący podlegał ubezpieczeniom w dwóch krajach jednocześnie

W dniu 11 grudnia 2015r. ubezpieczony złożył w organie rentowym nowy wniosek o prawo do emerytury górniczej z uwagi na ukończenie 50 lat.

Zaskarżoną decyzją z dnia 13 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. odmówił ubezpieczonemu prawa do nowej emerytury górniczej. ZUS zaznaczył, iż prawo do emerytury górniczej może być nabyte tylko jeden raz.

W dacie złożenia wniosku o przyznanie prawa do nowej emerytury górniczej i jej ponownego przeliczenia, ubezpieczony miał ukończone 50 lat, udowodnił 25 lat pracy górniczej, nie jest członkiem OFE.

Powyższy stan faktyczny jest w zasadzie bezsporny i wynika wprost z akt organu rentowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest prawo ubezpieczonego do kolejnej emerytury tj. emerytury górniczej przyznanej na innej podstawie prawnej niż uprzednio przyznane mu świadczenie.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie jest bezsporny. Przedmiotem sporu jest natomiast interpretacja przepisów ustawy emerytalnej.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 887).

Ubezpieczony nabył prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50e ustawy emerytalnej.

Jak stanowi art. 50e ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do górniczej emerytury, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 2.

Obecnie natomiast ubezpieczony zgłosił wniosek o prawo do „nowej” emerytury górniczej w wieku 50 lat.

Zgodnie z art. 50a ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury górniczej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej, wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust.1
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z ust. 2 wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Organ rentowy stanął na stanowisku, że prawo do emerytury górniczej można uzyskać tylko jeden raz, a zatem osoby, które po raz pierwszy wystąpią do ZUS z wnioskiem o emeryturę górniczą, mogą uzyskać uprawnienie do tej emerytury albo na podstawie art. 50e albo na podstawie art. 50a omawianej ustawy jeśli spełnią warunki wskazane w tych przepisach. Natomiast nie ma możliwości ponownego ustalenia prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a albo 50e ustawy, w sytuacji gdy wnioskodawca pobiera już emeryturę górniczą przyznaną w oparciu o jeden z tych przepisów.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie podziela stanowiska organu rentowego.

W uzasadnieniu do wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 marca 2013r. sygn. akt III AUa 1117/12, Sąd ten wskazał, że przewidziana w art. 50a ustawy emerytalnej górnicza emerytura, której nabycie ustawodawca wiąże z osiągnięciem stosownego wieku, uzależnionego od określonego okresu pracy górniczej przewidzianej w art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej – pomimo, iż warunki do jej uzyskania określono w dwóch odrębnych ustępach tego przepisu, faktycznie stanowi rodzajowo tożsame świadczenie.

Sąd orzekający zwraca jednak uwagę, że analizowane przez Sąd Apelacyjny przesłanki nabycia emerytury górniczej odnosiły się do dwóch ustępów tego samego przepisu tj. art. 50a ust. 1 i 2 ustawy emerytalno – rentowej. Tym samym Sąd Apelacyjny w Katowicach wskazał, iż emerytura górnicza przewidziana na podstawie art. 50a ust. 1 jest świadczeniem tożsamym rodzajowo z emeryturą górniczą przewidzianą w art. 50a ust. 2, oba te przepisy regulują bowiem nabycie prawa do emerytury górniczej po ukończeniu wymaganego wieku tj. 55 i 50 lat życia.

W tym samym uzasadnieniu Sąd Apelacyjny w Katowicach zaznaczył nadto, że ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – wśród rodzajów emerytur górniczych rozróżnia emeryturę górniczą bez względu na wiek i zajmowane stanowisko w przypadku wykonywania pracy górniczej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przez co najmniej 25 lat przyznawaną na podstawie jej art. 50e ust. 1 oraz przewidzianą w art. 50a emeryturę górniczą w obniżonym wieku 55 lub 50 lat przy 10 lub 15-letnim okresie pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 w ogólnym okresie ubezpieczenia górnika (20/25 lat).

W ocenie sądu orzekającego są to zatem dwa różne świadczenia.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela również stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2014r. sygn. I UK 169/14 (LEX nr 1642866), iż obecny art. 50e ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, będący odpowiednikiem dawnego art. 48 tej ustawy, statuuje własny, odrębny od art. 50a układ warunkujący nabycie uprawnień do emerytury górniczej, rezygnując z przesłanki wieku emerytalnego na rzecz

dłuższego, bo 25-letniego stażu kwalifikowanej pracy górniczej. Takie stanowisko zajął również Sad Najwyższy w wyroku z dnia 1 kwietnia 2014r., I UK 366/13 (LEX nr 1455428).

Przepisy te różnią się zatem w zakresie koniecznych przesłanek zarówno okresami wymaganej pracy górniczej: art. 50a ust. 1 i 2 ustawy wymaga legitymowania się odpowiednio okresem 20 i 25 pracy górniczej i równorzędnej, w tym okresem odpowiednio 10 i 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1, art. 50e ust. 1 wymaga wykazania 25 lat pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (z uwzględnieniem ust. 2.), jak też różnią się co do przesłanki osiągnięcia wymaganego wieku w art. 50a ust. 1 i 2 i jej braku w art. 50e ust. 1.

Nie można podzielić stanowiska organu rentowego, iż po stronie ubezpieczonego nie wystąpiły jakiegokolwiek przesłanki, uzasadniające uzyskanie prawa do kolejnego świadczenia.

Okoliczności faktyczne sprawy nie były sporne. Ubezpieczony posiada wymagany w art. 50a ust. 2 okres pracy górniczej, osiągnął również wiek 50 lat w dniu(...)co w ocenie Sądu należy uznać za spełnienie przesłanek z art. 50a ust. 2 ustawy, a zatem spełnienie przesłanek z przepisu, który w sposób odrębny statuuje nabycie prawa do emerytury górniczej art. 50e ust.1, na podstawie którego ubezpieczony nabył uprzednio emeryturę górniczą.

Spełnieniu tych przesłanek nie stoi na przeszkodzie fakt, że od czasu nabycia uprawnień do emerytury górniczej odwołujący nie posiada nowych okresów pracy górniczej.

Jak wyżej wskazano, w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie było sporne, że ubezpieczony spełnia przesłanki wskazane w art. 50a ust. 2 ustawy tak w zakresie wymaganego okresu pracy górniczej, jak i wieku.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że ubezpieczony spełnia przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury górniczej na innej podstawie prawnej, a mianowicie art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 887) pozwalające na przyznanie mu prawa do tego świadczenia.

Odnosnie do pozostałych postulatów ubezpieczonego zawartych w odwołaniu Sąd zwraca uwagę, iż jest on związany zakresem prowadzonego postępowania. Przedmiotem postępowania niniejszego, jak już zaznaczono powyżej, było ustalenie czy odwołującemu przysługuje świadczenie emerytalne z innej podstawy prawnej niż świadczenie uprzednio już przyznane. Kwestia ta została przez Sąd rozstrzygnięta, zaś pozostałe zagadnienia podnoszone przez skarżącego pozostają poza zakresem tego postępowania.

Z tych względów – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu S. S. prawo do emerytury górniczej od dnia 1 grudnia 2015r.

(-) SSO Grażyna Łazowska